

Το Green Deal αλλάζει την τοιμεντοβιομηχανία

Ο CEO της ΑΓΕΤ Ηρακλής Δημ. Χανής μιλάει στην «Κ» για τα επενδυτικά σχέδια και το μέλλον του ιστορικού ομίλου

Της ΧΡΥΣΕΑΣ ΔΙΑΓΓΟΥ

Προσδιόρισε περισσότερο από έναν αιώνα τη βιομηχανική ιστορία της χώρας και κατέκτησε την εμποτισμένη πελατών σε ολόκληρο τον κόσμο. Γονάτισε αλλά άντεξε τη δεκαετή περίοδο της κρίσης χρέους της χώρας, ανέκαμψε και επανήλθε σε τροχιά ανάπτυξης και είναι έτοιμη να πρωταγωνιστήσει και στον δεύτερο αιώνα λειτουργίας της, αντιμετωπίζοντας τις προκλήσεις του ταχύτατα μεταβάλλομένου διεθνούς περιβάλλοντος όπου δραστηριοποιείται. Ο λόγος για την ιστορική τοιμεντοβιομηχανία της χώρας ΑΓΕΤ Ηρακλής, που από την ίδρυσή της το 1911 είναι παρούσα σε κάθε μικρό και μεγάλο έργο της χώρας. Με αφορμή τη συμπλήρωση 110 χρόνων λειτουργίας φέτος, ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Ηρακλής και πρόεδρος της Ένωσης Τοιμεντοβιομηχανιών Ελλάδος, Δημήτρης Χανής, μιλάει στην «Κ» για τα επενδυτικά σχέδια του ομίλου και τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει. Το 2019 η ΑΓΕΤ Ηρακλής παρουσίασε για πρώτη φορά κερδοφορία μετά 10 έτη, τα θετικά αποτελέσματα συνεχίστηκαν το 2020, με την εταιρεία, όπως τονίζει στην «Κ» ο κ. Χανής, να υπερδιπλασιάζει τα κέρδη προ φόρων, που διαμορφώθηκαν στα 16,8 εκατ. ευρώ. Ο κλάδος άντεξε στην πανδημία και ανακάμπτει με «μαγιά» τον οικοδομή που άρσιζε να ξανασηκώσει σε ολόκληρη τη χώρα. Τα μηνύματα για το μέλλον της εσωτερικής αγοράς είναι αισιόδοξα, σύμφωνα με τον ίδιο, αφού αναμένονται και τα μεγάλα έργα την επόμενη δεκαετία. Στη διεθνή αγορά τα πράγματα δυσχεραίνονται λόγω του ανταγωνισμού από χώρες που δεν ακολουθούν πολιτικές μείωσης των ρύπων και ο κλάδος αναμένει τα μέτρα της Ε.Ε. για την επιβολή φόρου άνθρακα στις εισαγωγές. Το υψηλό κόστος ρεψίματος καθιστά ακόμη πιο δυσχερή τη θέση της ελληνικής τοιμεντοβιομηχανίας και αποτελεί ουσιαστικό κίνδυνο για την ελληνική βιομηχανία γενικότερα, αλλά και για την ελληνική οικονομία αφού, όπως τονίζει ο ίδιος, «Η βιομηχανία είναι η καρδιά της οικονομίας». Ο κ. Χανής περιγράφει στην «Κ» τον «Ηρακλή» των επόμενων δεκαετιών και τα πρόσιμα επενδυτικά προγράμματα του ομίλου. Τις προσιπότες επενδύσεις κυκλικής οικονομίας μέσα των οποίων η καύσιμη ύλη από την πυρκαγιά στο Μάτι και τα κλάδια που έριξε κάτω η «Μήδεια» αντι να οδηγηθούν σε ταφή, έγιναν δευτερογενείς εναλλακτικό καύσιμο που αντικατέστησε ορυκτά καύσιμα στα εργοστάσια του ομίλου, μειώνοντας τις εκπομπές ρύπων.

— Φέτος ο όμιλος Ηρακλής συμπληρώνει 110 χρόνια λειτουργίας.

Το 2019 η ΑΓΕΤ Ηρακλής παρουσίασε για πρώτη φορά κερδοφορία μετά 10 έτη, ενώ και το 2020 ήταν θετικό.

Οι επενδύσεις στην κυκλική οικονομία μάς δίνουν τη δυνατότητα να μειώσουμε σημαντικά το κόστος εκπομπής ρύπων.

Στη διεθνή αγορά καλούμαστε να ανταγωνιστούμε εταιρείες που δεν ακολουθούν πολιτικές μείωσης των ρύπων.

γιας. Ποια είναι τα μελλοντικά σχέδια και το δράμα του ομίλου;

— Το 2021 αποτελεί μια χρονιά-ορόσημο για τον όμιλο, καθώς γιορτάζουμε 110 χρόνια ιστορίας, σταθερής παρουσίας και αποτελεσματικής πορείας στον κλάδο των δομικών υλικών. Θα ήταν παράλληλα μια μην εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στους ανθρώπους του ομίλου για την άσκηση προσπάθειας που καταβάλλουν με συνέπεια, υπομονή, επιμονή και αφοσίωση. Βαδίζοντας πια στον δεύτερο αιώνα της λειτουργίας μας, δεν μένουμε προσκαλημένοι στο παρελθόν μας, αλλά διαμορφώνουμε το μέλλον μας με αισιοδοξία, αυτοπεποίθηση και αποφασιστικότητα, φιλοδοξώντας να αποτελέσουμε διαρκή πηγή πρωτοπορίας και παράγοντα ανάπτυξης και ευημερίας για την κοινωνία και την εθνική οικονομία.

Η περασμένη δεκαετία ήταν για τον όμιλό μας μια περίοδος μετασχηματισμού. Η κατάρρευση της

Το ενεργειακό κόστος αποτελεί πάνω από το 70% του κόστους παραγωγής τοιμεντοβιομηχανίας, αλλά ουσιαστικό κίνδυνο για την ελληνική βιομηχανία γενικότερα, τονίζει στην «Κ» ο Δημήτρης Χανής.

ελληνικής κατασκευαστικής αγοράς, η μείωση της παραγωγικής μας δυναμικότητας και η αυξημένη εξάρτησή μας από τις εξαγωγές είναι μόνο κάποια από τα σημαντικά γεγονότα της περιόδου αυτής. Λάβαμε δύσκολες να αναγκαστεί απόφαση για τη βιωσιμότητά μας και επανήλθαμε σε τροχιά επιχειρηματικής ανάπτυξης και βελτιωμένης οικονομικής απόδοσης. Το 2019, η ΑΓΕΤ Ηρακλής παρουσίασε κερδοφορία για πρώτη φορά μετά 10 έτη. Στην τρέχουσα χρήση (2020) συνεχίστηκε τα θετικά αποτελέσματα με περαιτέρω αύξηση των κερδών προ φόρων, που ανήλθαν σε 16,8 εκατ. ευρώ. Η διαχείριση δεν της κρισιμής απόδοσης δεν μας άσπασε από τον συνολικό σχεδιασμό και τη συμμετοχή μας στην παγκόσμια αποστολή για ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα έως το 2050.

— Πώς βλέπετε για διαμορφώνεται το επιχειρηματικό τοπίο στον

τομέα των δομικών υλικών την επόμενη της πανδημίας;

— Τα επόμενα χρόνια θα δραστηριοποιηθούμε σε ένα ταχύτατα μεταβάλλομενο και σύνθετο διεθνές περιβάλλον σε επίπεδο κοινωνίας, οικονομίας, θεσμών και επιχειρηματικότητας. Η πανδημία προκάλεσε άμεσες και ισχυρές επιπτώσεις διεθνώς, όμως ο μεγάλος μακροπρόθεσμος κίνδυνος για την οικονομία και τις επιχειρήσεις παραμένει η κλιματική αλλαγή. Η ελληνική τοιμεντοβιομηχανία αλλά και ο κλάδος των δομικών υλικών γενικότερα θα κληθούν άμεσα να ανταποκριθούν ακόμα περισσότερο στις προκλήσεις που πηγάζουν από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, αλλά και στον νέο ανταπρότερο οδικό χάρτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Green Deal) για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας της Ε.Ε. έως το 2050.

Για τη χώρα μας, τα κεφάλαια του Ταμείου Ανάκαμψης αποτελούν μοναδική ευκαιρία για τον

κατασκευαστικό κλάδο και κατά συνέπεια για τον κλάδο των δομικών υλικών, μετά την πολυετή οικονομική κρίση. Τα μεγάλα έργα που αναμένονται θα συμβάλουν στην ανάπτυξη και στην ανάπτυξη του κλάδου και ο όμιλός μας θα συνεχίσει να πρωταγωνιστεί στο νέο αυτό περιβάλλον που διαμορφώνεται.

— Πώς επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα σας —και την ανταγωνιστικότητα του κλάδου γενικότερα— το υψηλό κόστος ενέργειας και τι προτείνετε για την αντιμετώπισή του;

— Το ενεργειακό κόστος αποτελεί πάνω από το 70% του κόστους παραγωγής τοιμεντοβιομηχανίας, αλλά ουσιαστικό κίνδυνο για την ελληνική βιομηχανία γενικότερα. Η βιομηχανία είναι η καρδιά της οικονομίας. Η Ελλάδα έχει ανάγκη μια ισχυρή ανταγωνιστική βιομηχανία ως δύναμη καινοτομίας, ανάπτυξης και εξωστρέφειας που θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας και ένα νέο μέλλον, πιο πράσινο, πιο «έξυπνο» και πιο βιώσιμο για όλους.

Η εκτόξευση των τιμών των ορυκτών καυσίμων, η υπέρκορη αύξηση της τιμής του CO₂, η στρεβλή ολιγοπωλιακή διάρθρωση της εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και οι δυσκολίες μεγαλύτερης υποκατάστασης των ορυκτών καυσίμων από εναλλακτικά, εξαιτίας περιορισμένης διαλογής και επεξεργασίας μη ανακυκλώσιμων υλικών που οδηγούνται σε ταφή αλλά και καθυστερήσεων στις απαραίτητες αδειοδοτήσεις, δημιουργούν ένα εκπληκτικό μείγμα που απειλεί άμεσα την εξαγωγική μας δραστηριότητα, καθώς στις γειτονικές μας χώρες οι ανταγωνιστές μας λειτουργούν με ευνοϊκότερους όρους. Είναι ανάγκη να υπάρξουν κίνητρα για επενδύσεις σε ΑΠΕ και ειδικά ενεργειακά πολιτικά για τη βιομηχανία και τον κλάδο μας, που έχει αποκλειστεί από την αντιμετώπιση του κόστους εκπομπών CO₂ του ηλεκτρικού ρεύματος. Απαραίτητη είναι επίσης η ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η κατάρχιση επαχθών ρυθμιστικών πράξεων για τη βιομηχανία και η επέκταση διασυνδέσεων του ηλεκτρικού μας δικτύου με την Ευρώπη, ώστε να πάρει η χώρα μας να είναι ένα «net» υψηλού ενεργειακού κόστους. Χρειάζεται ακόμα άμεση και χωρίς κερδοσκοπία υλοποίηση του ΣΣΔΑ με έμφαση στην ανακύκλωση στην πηγή αλλά και επιτακτικό στόχο την απαγόρευση

ταφής απορριμμάτων και πολεμικών επεξεργασιών τους.

— Η κλιματική αλλαγή είναι μία παγκόσμια πρόκληση. Ποια είναι η στρατηγική του ομίλου Ηρακλής, δεδομένου ότι είστε μία βιομηχανία υψηλών εκπομπών CO₂;

— Η αντιμετώπιση του παγκόσμιου φαινομένου της κλιματικής αλλαγής αποτελεί για εμάς αναπόσπαστο κομμάτι της συνολικής στρατηγικής μας. Πρωτοπορούμε στην εφαρμογή των αρχών της κυκλικής οικονομίας αξιοποιώντας αστικά και εμποροβιομηχανικά υπολείμματα αποβλήτων και παραρριόντα βιομηχανικών διεργασιών επιτυγχάνοντας εξοικονόμηση πολύτιμων φυσικών πόρων, μείωση της χρήσης ορυκτών καυσίμων (κάρβουνο και petcoke) στα εργοστάσια τοιμεντοβιομηχανίας και ορθολογική διαχείριση και εκκρόση από την ταφή υλικών που δύνανται να αξιοποιηθούν ενεργειακά. Κλάδια που προέκυψαν ως κούρση ύλη από την πυρκαγιά στο Μάτι, όπως και αυτά που έριξε κάτω η «Μήδεια», αλλά και κλάδια από το κλάσμα των δήμων χρησιμοποιούνται ως δευτερογενείς καύσιμα στην τοιμεντοβιομηχανία, τη στιγμή που θα οδηγούνταν πιθανότατα προς ταφή.

Το 2021 στοχεύουμε σε υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων από βιομάζα και εναλλακτικά καύσιμα στο ενεργειακό μας μείγμα κατά 40%. Επιπρόσθετο μας επίσης να αναφερθώ σε δύο παραδείγματα που υποστηρίζουν τη δέσμευσή μας στη μείωση των εκπομπών CO₂. Υλοποιήσαμε και θέσαμε σε λειτουργία τον Ιανουάριο του 2021 μια πρωτοποριακή επένδυση ύψους 2 εκατ. ευρώ για την ενεργειακή αξιοποίηση βιομάζας στην παραγωγή τοιμεντοβιομηχανίας στο εργοστάσιο Μπλακίου στην Εβροία. Σε ετήσια βάση 75.000 τόνοι κλαδεμάτων και άλλες βιομάζες χρησιμοποιούνται πλέον ως εναλλακτικά καύσιμα —υποκαθιστώντας ορυκτά— ενώ εκπομπές CO₂ του εργοστασίου κατά 70.000 τόνους κάθε χρόνο.

Στο εργοστάσιο του Βόλου ολοκληρώσαμε το περιβαλλοντικό επενδυτικό πρόγραμμα υποκατάστασης ορυκτών καυσίμων 2017-2020, συνολικού ύψους 6 εκατ. ευρώ, και ήδη το διάστημα 2017-2019 πετύχαμε μείωση των εκπομπών CO₂ από το ανά τόνο παραγόμενο τοιμεντοβιομηχανίας 8,8%.

Στο πεδίο της αγοράς, εμπλούτισαμε πρόσφατα το προϊόντικό μας χαρτοφυλάκιο με την πρώτη παράδοση σειρά σκυροδεμάτων που διατίθεται στην Ελλάδα, «EcoCapt». Πρόκειται για μια καινοτόμο σειρά σκυροδεμάτων που παράγεται με 30% χαμηλότερο ανθρακικό αποτύπωμα σε σχέση με τα παραδοσιακά σκυροδεμάτα.

Ετοιμάζουμε τον πράσινο «Ηρακλή» της επόμενης δεκαετίας

— Ποιο είναι το πλάνο επενδύσεων του ομίλου και πώς προχωράει η υλοποίησή τους;

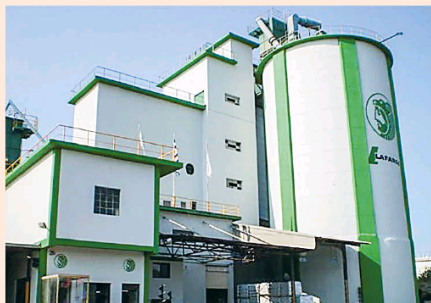
— Ο όμιλός μας αποτελεί στρατηγικό επενδυτή στην ελληνική αγορά με μακροχρόνια πορεία. Την τελευταία τριετία οι επενδύσεις ενόψει των και ασώματων ακτινοποιήσεων βαίνουν συνεχώς αυξανόμενες και το 2020 υπερδιπλασιάστηκαν σε σχέση με το 2018. Επιπλέον, πρόσφατα ανακοινώσαμε συμφωνία για την εξαγωγή δραστηριότητας αδρανών υλικών και σκυροδεμάτων στην Αττική, η οποία ενισχύει το γεωγραφικό αποτύπωμα του ομίλου ενόψει υλοποιήσεων σημαντικών έργων ανάπτυξης και υποδομών στην εν λόγω περιοχή. Το νέο δυσμενέμενο οχιάμα διαχείρισης των δικαιωμάτων εκπομπής CO₂ καθιστά την τριετία 2021-2023 διάστημα μεταβάσεως αλλά και παράθυρο ευκαιρίας να επιταχύνουμε τη μετάβαση σε βιώσιμες κατασκευές. Υπό αυτό το πρίσμα, προετοιμάζουμε σήμερα τον «Ηρακλή» των επόμενων δεκαετιών προχωρώντας εντακτικά στην υλοποίηση του πράσινου επενδυτικού μας προγράμματος σε δύο

Το επενδυτικό μας πρόγραμμα στηρίζεται σε δύο άξονες: βιωσιμότητα και καινοτομία.

— Πώς βλέπετε για διαμορφώνεται το επιχειρηματικό τοπίο στον τομέα των δομικών υλικών την επόμενη της πανδημίας;

— Τα επόμενα χρόνια θα δραστηριοποιηθούμε σε ένα ταχύτατα μεταβάλλομενο και σύνθετο διεθνές περιβάλλον σε επίπεδο κοινωνίας, οικονομίας, θεσμών και επιχειρηματικότητας. Η πανδημία προκάλεσε άμεσες και ισχυρές επιπτώσεις διεθνώς, όμως ο μεγάλος μακροπρόθεσμος κίνδυνος για την οικονομία και τις επιχειρήσεις παραμένει η κλιματική αλλαγή. Η ελληνική τοιμεντοβιομηχανία αλλά και ο κλάδος των δομικών υλικών γενικότερα θα κληθούν άμεσα να ανταποκριθούν ακόμα περισσότερο στις προκλήσεις που πηγάζουν από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, αλλά και στον νέο ανταπρότερο οδικό χάρτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Green Deal) για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας της Ε.Ε. έως το 2050.

Για τη χώρα μας, τα κεφάλαια του Ταμείου Ανάκαμψης αποτελούν μοναδική ευκαιρία για τον

«Επενδύουμε» κυρίως στην περαιτέρω αξιοποίηση εναλλακτικών καυσίμων και εναλλακτικών πρώτων υλών, καθώς και στη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών μείωσης της καταβόλης ενέργειας, στοχεύοντας στην περαιτέρω απανθρακοποίηση της παραγωγικής μας διαδικασίας. Στον άξονα της καινοτομίας, επενδύουμε στη διεύρυνση και διαφύλαξη της εμπορικής μας πρότασης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό με κατασκευαστικές λύσεις προσιτουμενής αξίας, υψηλών επιδόσεων αλλά και χαμηλού ανθρακικού αποτύπου.

— Πέρασαμε μια πολύ δύσκολη δεκαετία, τη δεκαετία της κρίσης του χρέους. Ο τζίρος μας και οι πωλήσεις στην εσωτερική αγορά έπεσε κατά 70%-75% περίπου. Τα τελευταία χρόνια βλέπουμε μια

σταθεροποίηση. Βεβαίως δεν πρόκειται να επιτρέψουμε ποτέ στις καλές εποχές των μετα-ολυμπιακών έργων που ήταν και τα καλύτερα μας χρόνια (2007-2008-2009). Το θετικό είναι ότι ο κατασκευ-

στικός κλάδος, όπως και ο κλάδος δομικών υλικών, έδειξε μια ανθεκτικότητα, καθώς και μια σταθεροποίηση και μέσα στην πανδημία —το πρώτο τρίμηνο μάλιστα φέτος αυξήθηκε—, που βασίζεται κυρίως στην ιδιαιτερότητα δραστηριότητας. Μεγάλα έργα και μισαία, όπως οι μεγάλες τουριστικές μονάδες που μας κράτησαν τα προηγούμενα χρόνια, δεν υπάρχουν, οπότε αυτό που μας δίνει τη «μαγιά» θα έλεγα είναι η πολυατοκία, η ιδιαιτερότητα είναι ότι μόνο στην Αθήνα αλλά σε ολόκληρη τη χώρα. Το 2021 πιστεύουμε ότι θα είναι μια ακόμη καλύτερη χρονιά, είμαστε και εν αναμονή των μεγάλων έργων της επόμενης δεκαετίας, οπότε τα μηνύματα είναι αισιόδοξα και για το τοιμεντοβιομηχανίας και για το σκυροδέμα.

— Και στη διεθνή αγορά; Πόσο δυσκολεύουν τον ανταγωνισμό τα μέτρα για την κλιματική αλλαγή;

— Είναι ένα μεγάλο ζήτημα το πώς η ευρωπαϊκή βιομηχανία θα διαβεί τη στενωπό της διαχείρισης των ρύπων και ειδικά για εμάς που είμαστε στη γωνία της Ευρώ-

πας και έχουμε να ανταγωνιστούμε χώρες όπως η Τουρκία και η Αίγυπτος, οι οποίες δεν εφαρμόζουν πολιτικές μείωσης των ρύπων και ακολουθούν μια πολύ επιθετική πολιτική την οποία αδυνατούμε ότι να ηλιθιάσουμε αλλά και να κατανοήσουμε. Αν σε αυτό συνυπολογίσουμε το ευρύτερο ενεργειακό κόστος που έχουμε στην Ελλάδα, αντιλαμβάνεται ότι η θέση μας δυσχεραίνει περισσότερο. Περιμένουμε στις 14 Ιουνίου τις ανακοινώσεις της Ε.Ε. για την επιβολή φόρου άνθρακα στις εισαγωγές από τρίτες χώρες που έχει εξαγγελεί ως μέτρο για την ενίσχυση της κλιματικής δράσης και την αποτροπή της «διαρροής άνθρακα» (carbon leakage). Να δούμε τι φάρμα θα είναι και κατά πόσον θα καταφέρει να προστατέψει την παραγωγική βάση της τοιμεντοβιομηχανίας στην Ευρώπη. Αντίστοιχο πρόβλημα με εμάς στην Ελλάδα έχει και η Ισπανία, λόγω Αλγερίας και Μαρρόκου, όπως και η Γαλλία, καθώς που βρίσκεται στην περιφέρεια της Ευρώπης και αντιμετωπίζουμε άμεσα τον κίνδυνο «διαρροής άνθρακα».